

บทที่ 1

บทนำ

วงจรแปลงไฟฟ้ากระแสตรง (DC to DC Converter) แบบบัคคอนเวอร์เตอร์ (Buck Converter) เป็นอุปกรณ์ควบคุมแรงดันไฟฟ้า (Voltage regulator) ซึ่งเป็นวงจรสวิตช์ลดทอนแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าหรืออาจเรียกว่า สวิตซ์โหมดเรกูเลเตอร์ (Switching mode regulator) เป็นที่นิยมเนื่องจากมีประสิทธิภาพสูงและมีขนาดกระทัดรัด สามารถใช้แทนเรกูเลเตอร์แบบลิเนียร์โวลต์เตจ (linear voltage regulator) ในงานที่ต้องการเอาต์พุตสูงๆ เนื่องจากเรกูเลเตอร์แบบลิเนียร์โวลต์เตจมีประสิทธิภาพต่ำ อุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมแบบลิเนียร์จะทำให้เกิดการสูญเสียพลังงานจำนวนมาก จำเป็นจะต้องระบายความร้อนโดยการติดตั้งบนตัวระบายความร้อน (heat sink) ความร้อนจะถูกส่งผ่านจากตัวระบายความร้อนออกสู่อากาศรอบนอกโดยการถ่ายเททั้งโดยธรรมชาติหรือใช้ลมเป่า เครื่องหล่อเย็นหรือตัวระบายความร้อนดังกล่าวนี้ จะทำให้อุปกรณ์ควบคุมแรงดัน มีขนาดใหญ่ขึ้นซึ่งในการประยุกต์ใช้กับงานที่ต้องการประสิทธิภาพสูงและมีขนาดพื้นที่ที่จำกัดจะไม่สามารถใช้เรกูเลเตอร์แบบลิเนียร์โวลต์เตจได้ เรกูเลเตอร์แบบสวิตซ์โหมดจึงมีข้อดีและเหมาะสมกว่าเรกูเลเตอร์แบบลิเนียร์โวลต์เตจ เพราะแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าแบบสวิตซ์โหมดเรกูเลเตอร์จะมีประสิทธิภาพสูงและสามารถควบคุมประสิทธิภาพได้ 80 เปอร์เซ็นต์หรืออาจมากกว่า โดยมีขนาดเล็กกว่าชุดเรกูเลเตอร์แบบลิเนียร์มาก แหล่งจ่ายแบบสวิตซ์โหมดเรกูเลเตอร์สามารถเพิ่มหรือ ลดแรงดันอินพุตได้

ในส่วนของโครงงานนี้จะนำเสนอวงจรบัคคอนเวอร์เตอร์ (Buck Converter) ซึ่งเป็นวงจรสวิตซ์โหมดเรกูเลเตอร์ที่ลดทอนแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าดังที่ได้กล่าวข้างต้น โดยจะเป็นวงจรลดทอนที่สามารถควบคุมปริมาณการจ่ายแรงดันไฟฟ้า โดยใช้การควบคุมแบบพัลส์วิธึมมอดูเลชัน (PWM) ซึ่งเป็นการควบคุมเอาต์พุตโดยการเปลี่ยนแปลงดิวตีไซเคิล (duty cycle) ของอุปกรณ์สวิตซ์โหมดเรกูเลเตอร์และจะรักษาความถี่ในการทำงานให้คงที่ ซึ่งในการควบคุมพัลส์วิธึมมอดูเลชัน (PWM) ดังกล่าวจะใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ในการควบคุมแทนการควบคุมโดยใช้ไอซี เพราะสามารถเปลี่ยนโหมดการควบคุมตามโหลดที่ต้องการได้ และอีกประการหนึ่ง คือ สามารถควบคุมผ่านทางคีย์บอร์ดทั้งแบบปรับค่าด้วยตัวเองและอัตโนมัติซึ่งง่ายและสะดวกสบายต่อการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาต่อไป

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

วงจรคีชิตูคีคอนเวอร์เตอร์ เป็นวงจรที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานทางด้านพาวเวอร์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในอุปกรณ์ต่างๆ เช่น MPPT (Maximum power point Tracking), แหล่งจ่ายไฟแบบปรับค่าได้ ฯลฯ ซึ่งในการควบคุมแรงดันสามารถทำได้โดยการปรับค่าควิตีไซเคิลของอุปกรณ์สวิตช์ในชุดคอนเวอร์เตอร์นั้น การปรับค่าโดยอาศัยไมโครคอนโทรลเลอร์จะสะดวกและสามารถควบคุมในแบบอัตโนมัติได้ในงานบางอย่างที่ต้องการ งานวิจัยนี้จะอาศัยไมโครคอนโทรลเลอร์เป็นตัวควบคุมโดยจะควบคุมในแบบโหมดอัตโนมัติ คือ ทดลองให้รักษาระดับแรงดันเอาต์พุตของวงจรให้เท่ากับประมาณ 76 เปอร์เซ็นต์ของแรงดันอินพุต หรือ ในโหมดการปรับค่าด้วยผู้ใช้งานโดยส่งผ่านคีย์บอร์ด การปรับแรงดันเอาต์พุตให้ได้ประมาณ 76 เปอร์เซ็นต์ของแรงดันอินพุต เนื่องจากจะนำไปเป็นแนวทางในการควบคุมระบบ MPPT ของโซลาร์เซลล์ในงานวิจัยต่อไป ซึ่งมีผู้ทำวิจัยว่าในแผงโซลาร์เซลล์บางชนิดจะให้ค่ากำลังไฟฟ้าสูงสุดหากควบคุมให้แรงดันเอาต์พุตมีค่าเท่ากับ 76 เปอร์เซ็นต์ของแรงดันเปิดวงจร (Open Circuit) ของแผงโซลาร์เซลล์

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างวงจรคีชิตูคีคอนเวอร์เตอร์ที่ควบคุมด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ได้ทั้งในโหมดปรับค่าด้วยตัวเองและโหมดอัตโนมัติ

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

- 1.3.1 สร้างวงจรคีชิตูคีคอนเวอร์เตอร์พิกัด 15 โวลต์กระแส 0.5-1 แอมป์ ควบคุมโดยไมโครคอนโทรลเลอร์
- 1.3.2 ใช้โปรแกรม PSpice ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิต (Static)
- 1.3.3 วิเคราะห์และสรุปผลการทดลองในการควบคุมระดับแรงดันเอาต์พุตของวงจร

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน- ปี						
	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
	43	43	43	43	43	43	43
1.ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	←→						
2.ศึกษาการเขียนโปรแกรม PSpice		←→					
3.ออกแบบวงจรทดลอง			←→				
4.สร้างวงจรทดลอง				←→			
5.เก็บผลการทดลองทำงาน				←→			
6.เก็บผลการทดลอง						←→	
7.วิเคราะห์ผล							←→

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 สร้างวงจรดิจิทัลชิคอนเวอเตอร์พิกัด 15 โวลต์ กระแส 0.5-1 แอมป์ ควบคุมโดยไมโครคอนโทรลเลอร์

1.5.2 ผลการวิเคราะห์ทาง สเตติก (Static) ที่ให้ผลตรงกับการทดลอง

1.6 งบประมาณที่ใช้

1.6.1 ชิปเกิลชิพไมโครคอนโทรลเลอร์/ไอซี (Single Chip Microcontroller/ICs)

1000 บาท

1.6.2 มอสเฟตอุปกรณ์ พาสซีฟ (Passive)

500 บาท

1.6.3 วัสดุและอุปกรณ์อื่นๆ

500 บาท